

Handläggare
Johan Olsve
08-508 876 15

Till
Rotel II

Promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19). Svar på remiss

Sammanfattning

Exploateringskontoret ställer sig generellt positivt till att regeringen kompletterar genomförandet av MKB-direktivet på ett sätt som gör införlivandet i lagstiftning mer komplett och har inga synpunkter på föreslagna ändringar. Exploateringskontorets bedömning är att det överlag inte bör ha några betydande negativa konsekvenser för kontorets verksamhet, varken ur ett administrativt eller planeringsmässigt perspektiv.

Remissen

Exploateringsnämnden har fått Finansdepartementets promemoria Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19) på remiss från kommunstyrelsen med svarstid t.o.m. 2020-10-06. På grund av kort svarstid har exploateringskontoret valt att svara med ett kontorsyttrande.

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur det s.k. MKB-direktivet har genomförts i svensk rätt. Med anledning av kommissionens synpunkter har en översyn av genomförandet inletts inom Regeringskansliet. Den del av översynen som avser plan- och bygglagen (PBL) har resulterat i förslag på författningsändringar som redovisas i en promemoria.

MKB-direktivet innehåller krav på att det ska genomföras en systematisk bedömning av miljöpåverkan för projekt som medför en betydande miljöpåverkan. De typer av s.k. MKB-projekt som omfattas av direktivet är både sådana som i Sverige tillståndsprövas enligt miljöbalken och sådana som huvudsakligen prövas enligt annan lagstiftning, t.ex. PBL.

Det föreslås en rad ändringar i PBL som säkerställer och förtydligar direktivets införlivande i svensk lag. Kommissionen

Exploateringskontoret
Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 15
Växel 08-508 276 00
johan.olsve@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

menar nämligen att Sverige i vissa avseenden har genomfört direktivet på ett felaktigt sätt. Det handlar exempelvis om att det enligt kommissionen saknas bestämmelser som säkerställer att allmänheten informeras elektroniskt och att miljöorganisationer behöver kunna överklaga vissa beslut enligt lagen.

Regeringskansliets promemoria föreslår att MKB-direktivet även i fortsättningen delvis ska genomföras i PBL, trots tidigare kritik som bl.a. grundar sig i att den redovisning av miljökonsekvenser som krävs enligt MKB-direktivet i vissa avseenden skiljer sig mot den redovisning som ska ske enligt det s.k. SMB-direktivet, som handlar om strategiska miljöbedömningar av vissa planer och program. I promemorian bedöms att MKB-direktivet även i fortsättningen bör genomföras i PBL bl.a. för att inte försvaga den kommunala självstyrelsen och för intresset av att begränsa antalet prövningar där en viss verksamhet eller åtgärd behöver prövas enligt flera olika regelverk.

Vidare föreslår promemorian en rad förtydliganden och ändringar för att säkerställa ett fullständigt genomförande av direktivet. Nedan redovisas några av dem.

Kravet på detaljplan ska vara kopplat till om en åtgärd innebär att ett område kan tas i anspråk för ett industriområde i stället för industriändamål. Verksamheter som avser industriändamål tillståndsprövas ofta enligt miljöbalken. Termen industriändamål bör därför ersättas med den snävare termen industriområde.

Kravet på bygglov för småbåtshamnar ska i stället gälla hamnar för fritidsbåtar.

För ett antal MKB-projekt som regleras i PBL föreslås regler som beskriver vad som gäller vid bygglovsansökningar för åtgärder med betydande miljöpåverkan och om när det råder detaljplanekrav för dessa åtgärder. Exempelvis ska en ansökan om lov eller förhandsbesked i ett område utanför detaljplan som huvudregel innehålla de uppgifter som behövs för att åtgärdens miljöpåverkan ska kunna bedömas.

När det gäller MKB-projekt som kräver en detaljplan ska regeringen få meddela föreskrifter om när ett byggnadsverk eller dess användning kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om ansökan avser en åtgärd som redan har miljöbedömts enligt 6 kap. miljöbalken, ska byggnadsnämnden vid sin bedömning av åtgärdens miljöpåverkan ta hänsyn till resultatet av den bedömningen.

Ett beslut om lov eller förhandsbesked ska i vissa fall innehålla de huvudsakliga skälen till byggnadsnämndens bedömning att en åtgärd kan antas eller inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Det meddelande som ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar när byggnadsnämnden har gett lov eller positivt förhandsbesked ska i vissa fall även innehålla en upplysning om huruvida åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kravet ska även gälla för beslut om att vägra lov och negativa förhandsbesked, om utgången beror på att en sådan åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om genomförandet av en detaljplan kan antas påverka miljön i ett Natura 2000-område, ska redovisningen av miljökonsekvenserna även uppfylla vissa krav i miljöbalken.

Samrådstiden för ett förslag till detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska vara minst 30 dagar. Granskningstiden ska vara tre veckor i stället för 30 dagar. Den sammanlagda tiden för dessa förfaranden föreslås dock vara oförändrad.

Om kommunen under ett avgränsningssamråd har tagit emot synpunkter på omfattningen eller detaljeringsgraden av miljökonsekvenser, ska kommunen, i linje med MKB-direktivet, redovisa detta under samrådet av en detaljplan.

Ett antal regler gäller tillgång till information och innehåll i kungörelser och underrättelser om plansamråd och granskning av detaljplan. Exempelvis ska information som kommunen ska tillhandahålla under ett detaljplanesamråd finnas tillgänglig på kommunens webbplats. Detsamma gäller även den information som kommunen under granskningstiden ska hålla tillgänglig för alla som vill granska planförslaget.

Redogörelsen för de samråd som har skett och vad som kommit fram i samråden ska inte längre finnas i planbeskrivningen, utan enbart i samrådsredogörelsen och i granskningsutlåtandet. Granskningsutlåtandet ska innehålla information om på vilket sätt allmänheten har beretts tillfälle att delta under planförfarandet.

Ett beslut att inte anta, ändra eller upphäva en detaljplan ska innehålla de huvudsakliga skälen för kommunens ställningstagande, om kommunen har redovisat att den avser att ingå ett exploateringsavtal eller genomföra en markanvisning.

En ideell förening eller en annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen och uppfyller vissa villkor i miljöbalken ska få en uttrycklig rätt att överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan, vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för ett MKB-projekt, och

2. ett beslut om att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd utanför detaljplan som dels innebär att området kan tas i anspråk för eller som vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för ett MKB-projekt, dels kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelning miljö och teknik.

Exploateringskontorets synpunkter

Miljöbedömningar för verksamheter och åtgärder omfattas av MKB-direktivet, till skillnad från planer och program som omfattas av det s.k. SMB-direktivets föreskrifter om strategiska miljöbedömningar. Föreliggande promemoria rör främst detaljplaner (eller bygglov) som omfattar s.k. MKB-projekt. Det innebär att föreslagna ändringar rörande MKB-projekt endast kan ha bäring på ett begränsat antal projekt där exploateringskontoret är verksamhetsutövare.

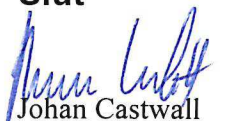
Exploateringskontoret ställer sig generellt positivt till att regeringen kompletterar genomförandet av direktivet på ett sätt som gör införlivandet i lagstiftning mer komplett. Exploateringskontorets bedömning är att det inte bör ha några nämnvärda negativa konsekvenser för kontorets verksamhet, varken ur ett administrativt eller planeringsmässigt perspektiv. I vissa fall kan det dock innebära att kontoret behöver presentera ytterligare underlag vid ansökan om bygglov eller förhandsbesked för att byggnadsnämnden ska kunna ge lov för ett MKB-projekt i områden som inte omfattas av detaljplan.

Det föreslås att termer som används för kravet på detaljplan i några fall samordnas med kraven på bygglov vilket exploateringskontoret antar kan leda till ett tydligare regelverk för stadsbyggnadsnämnden vid handläggning av ansökningar om bygglov eller förhandsbesked vilket i sin tur kan ge vissa positiva földeffekter för planeringen av enskilda projekt där exploateringskontoret är verksamhetsutövare.

Exploateringskontoret
Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 15
Växel 08-508 276 00
johan.olsve@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Att säkerställa (elektronisk) tillgänglighet till planunderlag är också ett bra förslag även om det knappast har någon avgörande bäring på planeringen av våra projekt och det dessutom redan görs idag i viss utsträckning. Exploateringskontoret ser positivt på att föreslagna ändringar beaktar vikten av kommunal självstyrelse och tar hänsyn till risken för dubbla prövningar. Exploateringskontoret har sammanfattningsvis inga synpunkter på promemorians föreslagna ändringar.

Slut
Johan Castwall
Förvaltningschef
Göran Carlberg
Avdelningschef
Anders Johnson
Enhetschef**Bilagor**

1. Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (DS 2020:19), Regeringskansliet, Finansdepartementet
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2020/08/ds-202019/>